

Rekeningcommissie MRDH
openbare vergadering, maandag 29 mei 2017, 18.00 – 20.00 uur

Zaal Oude Haven, stadhuis Rotterdam

CONCEPT

Aanwezig

Voorzitter	Dhr. P.G. Holkamp	Lansingerland Leidschendam-Voorburg	H.R. van der Stelt G.H. Nijhof
Barendrecht	J.B. Modderman	Nissewaard	S. van der Weg
Brielle	mw. D. van Bennekom	Pijnacker-Nootdorp	R. van der Welle
Delft	mw. C.I. Bel	Ridderkerk	L.J. Franzen
Den Haag	P. Bos	Schiedam	mw. C. de Groot
		Wassenaar	H. Hendrickx

MRDH

mw. E. Fokkema, mw. J. Volkerijk, E. Visser, M. Vollering, M. Elfers, P.H. Stehouwer (verslag)

Verhinderd

Albrandswaard	G. Schuitemaker	Rotterdam	mw. A.J.M. Laan
Hellevoetsluis	P. Schop	Vlaardingen	K.J. Borsboom
Krimpen aan den IJssel	A.J.C. Neeleman	Westland	P. Varekamp
Maassluis	J.J.M. Dolstra	Westvoorne	J. Noordermeer
Midden-Delfland	J.G. Jongsma	Zoetermeer	R. Schouten
Rijswijk	L. van Dijk	Secretaris	Dhr. A.L. Gleijm

Gasten

Dhr. G.L. Vleugels (Gemeentelijke Accountantsdienst Den Haag)

1. Opening en mededelingen

De voorzitter, de heer Holkamp opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom. Hij constateert dat er geen quorum is maar stelt voor om de vergadering toch te starten. De aanwezigen gaan daar mee akkoord. *NB: tijdens de vergadering is het quorum behaald.*

De secretaris is verhinderd. Er zijn afmeldingen ontvangen vanuit de gemeenten Albrandswaard, Maassluis, Midden-Delfland, Rijswijk en Westland. De heer Jongsma, Midden-Delfland, heeft bij zijn afmelding de volgende reactie gegeven:

"Helaas lukt het mij of mijn vervanger niet om morgen de vergadering bij te wonen. Vanuit Midden Delfland zal een instemmende zienswijze komen waarin staat dat de gemeente Midden-Delfland geen inhoudelijke reactie op de begroting 2018, meerjarenbeeld 2019-2021, de Beleidsnota reserves, voorzieningen en fondsen MRDH 2017 heeft. Ook de jaarstukken MRDH 2016 en de reactie van het management van de MRDH op de (nieuwe) punten n.a.v. de jaarrekeningcontrole 2016 geven geen aanleiding tot het stellen van (nadere al dan niet technische) vragen."

2. Verslag bijeenkomst 8 december 2016

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld met dank aan de verslaglegger.

3. Jaarstukken MRDH 2016

De voorzitter geeft het woord aan de accountant. De heer Vleugels geeft aan dat er een goedkeurende verklaring voor getrouwheid en rechtmatigheid is afgegeven. Zoals toegelicht in de controleverklaring is in februari 2017 een nieuwe controlestandaard gepubliceerd, geldend met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2016. Het ontbreekt echter aan een algemeen aanvaarde normatiek voor de oordeelsvorming om in het geval van eventuele onjuistheden en onzekerheden, met name ten aanzien van de niet-financiële informatie, te kunnen concluderen of deze van materieel belang zijn. De heer Vleugels merkt daarbij op dat er overigens geen onjuiste materiële zaken zijn aangetroffen bij de controle. Het financieel resultaat over 2016 is nagenoeg nihil. Er zijn minder verschillen met de begroting, wat een verbetering is ten opzichte van vorig jaar. De solvabiliteit is op orde en de liquiditeit is ruim. De kwaliteit van de jaarrekening is beter dan van vorig jaar. Er zijn geen financiële fouten van materieel belang geconstateerd. De openstaande punten van de vorige controle zijn opgepakt. Voor wat betreft de rechtmatigheid zijn er nog een aantal punten rond treasury. De heer Vleugels noemt een aantal aandachtspunten:

- Het planningsoptimisme van gemeentelijke projecten. Daar loopt nu een onderzoek naar; een goede planning is van belang voor een goede liquiditeitsprognose.

- Regionaal Investeringsprogramma: risicobeheersing op projecten waar de MRDH haar naam aan verbindt, maar waar zij niet zelf verantwoordelijk voor zijn. Het risico zit dan vooral in imagoschade.
- 'Gouden aandeel' RET en HTM: de splitsing in rollen binnen de vervoersautoriteit is nog onvoldoende verankerd in een verordening of iets dergelijks.
- Automatisering: te veel 'running the business' in plaats van 'changing the business'. De veiligheid van digitale informatie moet voldoende gewaarborgd zijn. Dit zal naar verwachting na de verhuizing naar Rotterdam opgepakt worden.
- De financiële afdeling: kwalitatief goed, maar er is sprake van beperkte capaciteit waardoor de afdeling kwetsbaar is. Voor de continuïteit is versterking nodig.

In de schriftelijke ronde van de jaarstukken zijn nog twee vragen van de heer Holkamp en mevrouw De Groot opgenomen waarvan is toegezegd dat die ter vergadering door de accountant toegelicht zouden worden. Het betreft vragen over de liquiditeitsplanning en de nieuwe controlestandaard. De heer Vleugels geeft ten aanzien van de vragen over de liquiditeit aan dat de beheersmaatregelen zullen volgen uit het onderzoek naar het planningsoptimisme. De heer Visser geeft aan dat het conceptrapport eind juni verwacht wordt. Ten aanzien van de nieuwe controlestandaard geeft de heer Vleugels aan dat hij daar pas in februari van dit jaar mee geconfronteerd is. Op dit moment kan het niet ingevuld worden; hij verwacht dat de beroepsgroep met aanvullende richtlijnen komt. De heer Bos vraagt naar het planningsoptimisme: het lijkt alsof er tegelijkertijd sprake is van overbesteding en onderbesteding. De heer Vleugels geeft aan dat het inderdaad genuanceerd ligt: sommige projecten gaan sneller dan verwacht, anderen gaan langzamer. De heer Bos geeft aan geen zicht te hebben op het genoemde risico inzake het Regionaal Investeringsprogramma. Hoe is dit beter in kaart te brengen? De heer Vleugels geeft aan dat het met name gaat om projecten van andere partijen, waar de MRDH haar naam aan verbonden heeft. Via de Jaarrekening zal dit in kaart gebracht worden. De heer Bos merkt tenslotte op dat op bladzijde 23 van de Jaarstukken in een tekstblok over Haaglanden een tekst over Rotterdam door gekopieerd lijkt te zijn. De heer Modderman vraagt in hoeverre het ontbreken van een goedkeurend accountantsoordeel op het punt van de niet-financiële informatie consequenties heeft. Bijvoorbeeld vanuit de toezichthouder. De heer Vleugels geeft aan dat de toezichthouder kijkt naar de rechtmatigheid en getrouwheid; hij verwacht dus geen consequenties. De heer Modderman vraagt welke acties ondernomen worden om de veiligheid van digitale informatie beter te beschermen. De heer Elfers geeft aan dat op basis van een extern onderzoek acties worden opgepakt. Het gaat met name over veiligheid bij gebruik van losse devices. Mevrouw Bel vraagt of dit onderzoek in de Rekeningcommissie aan de orde komt. Het is wat haar betreft een structurele vraag om in de commissie 'een tandje dieper' te kunnen gaan. De heer Vleugels geeft aan dat hij volgt of de aanbevelingen naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole worden opgevolgd. De heer Modderman vraagt welk orgaan binnen de MRDH controleert of de aanbevelingen zijn uitgevoerd. De heer Holkamp merkt op dat er ruimte lijkt te zitten waar dit belegd is. Dit zou in het advies aan het algemeen bestuur opgenomen kunnen worden. Mevrouw Bel geeft aan het rapport inzake het planningsoptimisme en het punt governance Vervoersautoriteit in relatie tot het 'gouden aandeel' graag terug te willen zien in de Rekeningcommissie. Ten aanzien van EV geeft zij aan dat de overall doelen moeilijk meetbaar zijn; graag meer meetbare / gekwantificeerde doelen zodat ook beter in beeld gebracht kan worden wat de inzet oplevert. Mevrouw Fokkema geeft aan dat via de Regiomonitor al deels in beeld gebracht wordt wat de inzet oplevert. De heer Holkamp stelt voor om het meer kwantificeren van de doelen van EV op te nemen in het advies aan het algemeen bestuur.

Het concept advies aan het algemeen bestuur wordt ter vergadering uitgereikt. Afsproken wordt dat de opmerkingen uit de commissie daarin verwerkt worden en het digitaal verspreid wordt met het verzoek daar uiterlijk 8 juni a.s. op te reageren.

4. Concept ontwerpbegroting MRDH 2018

Mevrouw Fokkema geeft een korte toelichting op de concept ontwerpbegroting 2018 en gaat onder andere in op de nieuwe indeling in programma's, het meerjarenbeeld en de rode draad uit de zienswijzen. De heer Franzen vraagt in hoeverre het punt uit de zienswijze van de gemeente Ridderkerk over betrokkenheid bij grote bestuurlijke beleidskeuzes, tot aanpassingen in de begroting heeft geleid. Mevrouw Fokkema geeft aan dat in de Nota van Beantwoording op alle punten uit de zienswijzen wordt ingegaan. De heer Modderman merkt op dat technische opmerkingen nu vaak via de zienswijzen worden ingebracht. Kunnen dergelijke opmerkingen niet eerder afgevangen worden?

Mevrouw Fokkema geeft aan dat de concept ontwerpbegroting in het voortraject al is kortgesloten met de controllers en aan de orde is geweest in de ambtelijk overleggen en bestuurscommissies. De heer Nijhof citeert een passage uit de zienswijze van de gemeente Leidschendam-Voorburg waarin gepleit wordt om artikel 2.1.5 uit de gemeenschappelijke regeling MRDH actief te benutten om besluitvorming over financiële producten en investeringen vanaf € 50 miljoen vooraf te laten gaan door een zienswijzeprocedure. De heer Nijhof vraagt de aanwezigen om dit te steunen. De heer Bos gaat in op de paragraaf risico's en weerstandsvermogen. De kwantificering van de risico's ontbreekt en hij vraagt daar meer aandacht aan te geven vergelijkbaar met gemeentelijke begrotingen. De heer Visser geeft aan dat de risico's wel worden benoemd, maar niet allemaal gekwantificeerd zijn. Het is lastig om overal een weging aan te hangen. Dit punt kan landen in de beleidsnota risicomanagement die wordt opgesteld. De heer Bos constateert dat samenwerkingsverbanden toch nog onderdeel uitmaken van de begroting. De heer Visser merkt op dat de cijfers er in staan tot en met 2017.

5. Beleidsnota Reserves, voorzieningen en fondsen

De heer Visser geeft een korte toelichting op de beleidsnota. Deze dient één keer per vier jaar opgesteld dan wel geactualiseerd te worden. Hij merkt op dat bijna geen enkele gemeente een zienswijze heeft ingediend over deze nota. Twee gemeenten hebben gevraagd terughoudend te zijn met het vormen van reserves.

6. Volgende vergadering

De volgende vergadering zal in december gepland worden; de heer Stehouwer zal hier een datumvoorstel voor rondsturen. De voorzitter merkt op dat de Rekeningcommissie dan voor de laatste keer in de huidige samenstelling bijeen zal komen. Zijn voorstel is om op dat moment stil te staan bij de vraag of de commissie iets mee wil geven aan de volgende commissie.

7. Rondvraag

Van de rondvraag wordt geen gebruik gemaakt.